

[Alice Faber]

Jeg vil også gerne sige tak til ministeren for redegørelsen. Ministeren har i denne redegørelse fremlagt et 10 punkts program, som skulle vise, at regeringen mener det alvorligt, når den giver udtryk for, at den ønsker at fremme forskningen. Allerede i punkt 1 får man at vide, at midlerne skal skaffes ved omprioritering af de offentlige budgetter, vel at mærke hvis forskningsverdenen selv kan finde ud af, hvem der skal have pengene, på tværs af institutionerne. Hvis der skulle opstå problemer med at finde ud af, hvilken forskning der havde mest brug for pengene, har ministeren ikke lovet noget. Det er blot ét eksempel på linjen i redegørelsen. Midlerne er generelt fremskaffet ved, at ministeren skærer ned med hård hånd, hvorefter nogle af de sparede midler gives tilbage, som om det var en stor gave, og gaverne kan man så slås om indbyrdes, for konkurrence er sundt og fremmer god forskning på et højt niveau.

Ministeren har i løbet af få år fået mange oplæg og redegørelser om forskningens vilkår, lavet af bredt sammensatte grupper med stor indsigt på området, men ministeren har i større udstrækning ønsket at få private firmaer og snævert sammensatte grupper til at vejlede sig i sine planer. Det har ofte efter vores mening givet en skævhed i initiativerne eller i omfordelingen af midlerne. For det er jo det, det drejer sig om.

Ministeren vil styrke grundforskningen og rette op på balancen mellem grundforskningen og anvendt forskning. Det vil vi alle. Problemet for os er, at vi ikke mener, ministerens forslag er tilstrækkelige.

Som politikere her i folketinget har vi meget begrænsede muligheder for at følge forskningsudviklingen. Oversigten bliver uigenkendselig, fordi der er for lidt sammenhæng i budgetterne. Nogle bevillinger er indarbejdede i finansloven, nogle i aktstykker i finansudvalget, og nogle bevillinger gives som mere eller mindre præcise bevillinger til ministre eller ministerier, f.eks. miljøministeriet og energiministeriet. Men når det drejer sig om forskning ved universiteter og højere læreanstalter, er den indbygget som tilbehør til undervisningen. Derfor kan man desværre ikke gå ud fra, at det alvidende folketing har overblik over bevillingerne til forskning og udvikling. Vi har brug for en god og klar forskningsplan, så vi kan forstå og følge med

i, hvad der sker. Derfor er vi glade for, at ministeren lover at anmode et udvalg om at udarbejde et samlet forskningsbudget, så hele den offentlige sektors forskning kan sammenstilles.

Vi ved, at vi er nummer sjok i indsatsen for forskningen, når vi ser på, hvad vi yder i forhold til de andre lande. Mindre end 1 pct. af bruttonationalproduktet, som fru Eva Møller var inde på. Vi ligger langt under Vesttyskland, USA, Frankrig, England og Japan, og Sverige ligger 2½ pct. over os. Man kunne forledes til at tro, at der bag ministerens fine ord lå økonomisk støtte til forskningen. Det ser også sådan ud, og det er naturligvis også meningen. F.eks. ser det ud, som om der er ekstra ressourcer i forskerrekutteringsplanen, men halvdelen skal finansieres af de højere læreanstalters egne ressourcer, altså selvfinansiering, resten af midlerne er hentet fra rammebesparelser, omfordeling og standardforringelser, og det sker jo uden om folketinget. Reelt sker der med denne plan en forringelse af forskernes vilkår, faste stillinger gøres til midlertidige stillinger. Kvinderne bliver bet i forbindelse med forskerrekutteringsplanen – og dermed kvindeforskningen, som vi har så hårdt brug for.

Planen fremmer en forskertype, der af hensyn til karrieren kan og vil skære alle forpligtelser og fornøjelser væk, familie og venner osv. Der bliver ikke plads til den slags for de mennesker.

Der sker reelt kun en meget begrænset økonomisk ressourcetildeling, om der overhovedet sker nogen. Jeg forstår ikke, at organisationerne stemte for planen. Der bliver uden tvivl brug for en nødplan om nogle få år. Planen hænger ikke sammen, der er ingen penge til den efter 1987.

De 45 professorstillinger i international klasse er næsten det største bluffnummer, ministeren kommer med. Hvorfor glemmer ministeren at fortælle om alle de ubesatte professorstillinger – op imod 20 pct. i København og i Århus – og alle de nedlagte adjunkt- og lektorstillinger? Og hvad med de stillinger, som nogle superprofessorer forlader? Bliver de genbesat, eller betyder udnævnelser bare, at nogle lektorer kan kalde sig professor og få et løntillæg, og at der reelt ikke kommer mere bemanning på de områder?